

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

Факультет № 6

Кафедра цивільного права та процесу

МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

ДО СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

з навчальної дисципліни «Зобов'язальне право»

вибіркових компонент

освітньої програми першого рівня вищої освіти

081 Право (правозастосування)

Харків (Вінниця) 2023

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Харківського національного
університету внутрішніх справ
Протокол від 30.08.2023 № 7

СХВАЛЕНО

Вченою радою факультету № 6
Протокол від 25.08.2023 № 7

ПОГОДЖЕНО

Секцією Науково-методичної ради
ХНУВС з юридичних дисциплін
Протокол від 29.08.2023 № 7

Розглянуто на засіданні кафедри цивільного права та процесу (протокол від 23.08.2023 №8)

Розробники:

1. Старший викладач кафедри цивільного права та процесу, канд. юрид. наук
Тимошенко Дмитро Володимирович

Рецензенти:

1. Завідувач кафедри цивільно-правових дисциплін Харківського національного університету внутрішніх справ, канд. юрид. наук, доцент Зайцев Олексій Леонідович.
2. Завідувач кафедри цивільно-правових дисциплін Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, канд. юрид. наук Устименко Олена Анатоліївна.

1. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами

(денна форма навчання)

Номер та назва навчальної теми	Кількість годин, відведених на вивчення навчальної дисципліни						Вид контролю
	Всього	з них:					
		Лекції	Семінарські заняття	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота	
Семестр № 6							
Тема № 1 Загальні положення про зобов’язання	26	4	6			16	залік
Тема № 2 Загальні положення про договір	22	2	4			16	
Тема 3. Договори про передачу майна у власність	26	4	6			16	
Тема 4. Договори про передачу майна у тимчасове володіння та користування	26	4	6			16	
Тема 5. Договори про виконання робіт	26	4	6			16	
Тема 6. Договори про надання послуг	24	4	4			16	
Тема 7. Договори про розпоряджання майновими правами інтелектуальної власності. Договір комерційної концесії	22	4	6			12	
Тема 8. Договір про спільну діяльність	18	4	4			10	
Тема 9. Недоговірні зобов’язання.	20	4	4			12	
Всього за семестр № 6:	210	34	46			130	

(заочна форма навчання)

Номер та назва навчальної теми	Кількість годин, відведених на вивчення навчальної дисципліни					Вид контролю	
	Всього	з них:					
		Лекції	Семінарські заняття	Практичні заняття	Лабораторні заняття		Самостійна робота
Семестр № 6							
Тема № 1 Загальні положення про зобов’язання	24	2	2			20	залік
Тема № 2 Загальні положення про договір	22	2				20	
Тема 3. . Договори про передачу майна у власність	22	2				20	
Тема 4. Договори про передачу майна у тимчасове володіння та користування	24		2			22	
Тема 5. Договори про виконання робіт	24		2			22	
Тема 6. Договори про надання послуг	24	2	2			20	
Тема 7. Договори про розпоряджання майновими правами інтелектуальної власності. Договір комерційної концесії	22		2			20	
Тема 8. Договір про спільну діяльність	24		2			22	
Тема 9. Недоговірні зобов’язання.	24	2				22	
Всього за семестр № 6:	210	10	12			188	

3. Методичні вказівки до семінарських занять**Тема 1. Загальні положення про зобов'язання**

Семінарське заняття Загальні положення про зобов'язання

Навчальна мета заняття: засвоїти матеріал щодо загальних положень про зобов'язання, зокрема: поняття зобов'язання, суб'єкти, виконання зобов'язання,

способи забезпечення належного виконання зобов'язань, а також припинення зобов'язання.

Кількість годин:

денна форма навчання – 6 годин;

заочна форма навчання – 2 години.

Навчальні питання:

1. Поняття зобов'язального права та його місце в системі галузі цивільного права.
2. Поняття, підстави виникнення та класифікація зобов'язань.
3. Суб'єкти зобов'язань. Треті особи у зобов'язанні. Зміна осіб у зобов'язанні.
4. Виконання зобов'язання.
5. Способи забезпечення належного виконання зобов'язань.
6. Припинення зобов'язань.
7. Правові наслідки порушення зобов'язань.

Методичні вказівки до кожного навчального питання теми

1. Поняття зобов'язального права та його місце в системі галузі цивільного права.

Поняття зобов'язального права та його місце в системі цивільного права. Загальні та спеціальні норми зобов'язального права та їх співвідношення. Визначити відмінність зобов'язального правовідношення від речового. Охарактеризувати ознаки зобов'язального правовідношення.

2. Поняття, підстави виникнення та класифікація зобов'язань.

При вивченні даного питання слід дати поняття зобов'язання, визначеного у ст. 509 ЦК України. Розкрити та охарактеризувати підстави виникнення та класифікація зобов'язань. Класифікація зобов'язань

3. Суб'єкти зобов'язань. Треті особи у зобов'язанні. Зміна осіб у зобов'язанні.

Надати поняття кредитора та боржника. Треті особи у зобов'язанні: поняття та ознаки. Навести приклади зобов'язань за участю третьої особи. Охарактеризувати підстави заміни кредитора в зобов'язанні. Вказати зобов'язання, в яких заміна кредитора не допускається. Розкрити порядок заміни кредитора в зобов'язанні. Заміна боржника в зобов'язанні.

4. Виконання зобов'язання.

В межах даного питання необхідно визначити загальні умови виконання зобов'язання. Поняття належного виконання зобов'язання. Принципи належного виконання зобов'язань. Суб'єкти, предмет, строк, місце, спосіб та валюта виконання зобов'язань. Дострокове виконання зобов'язання. Розкрити черговість погашення вимог за грошовим зобов'язання. Виконання альтернативного зобов'язання. Окремо слід визначити виконання зобов'язання внесенням боргу в депозит нотаріуса, нотаріальної контори.

5. Способи забезпечення належного виконання зобов'язань.

Розкриваючи це питання, слід передусім надати поняття забезпечувальних правовідносин, що спонукають до належного виконання зобов'язань (загальні ознаки). Надалі необхідно охарактеризувати види способів забезпечення належного виконання зобов'язань у такій послідовності. Неустойка. Поняття неустойки. Підстави виникнення права на неустойку. Види неустойки. Завдаток. Поняття завдатку. Предмет завдатку. Функції завдатку. Правові наслідки порушення або

припинення зобов'язання, забезпеченого завдатком. Поручка. Поняття поручки. Правові наслідки порушення або припинення зобов'язання, забезпеченого поручкою. Права поручителя, який виконав зобов'язання. Припинення поручки. Гарантія. Поняття гарантії. Правові наслідки порушення або припинення зобов'язання, забезпеченого гарантією. Право гаранта на зворотну вимогу до боржника. Застава. Поняття застави. Підстави виникнення застави. Окремі види застави. Форма договору застави та його реєстрація. Предмет застави. Наступна застава. Правові наслідки невиконання зобов'язання, забезпеченого заставою. Припинення права застави. Притримання. Поняття притримання. Розпорядження річчю, яку притримує кредитор. Задоволення вимог за рахунок речі, яку притримує кредитор.

6. Припинення зобов'язань.

В межах цього питання слід спочатку надати поняття і підстави припинення зобов'язань. Охарактеризувати припинення зобов'язання належним виконанням, переданням відступного, зарахуванням зустрічних вимог, за домовленістю сторін, прощенням боргу, поєднанням боржника і кредитора в одній особі, неможливістю його виконання, смертю фізичної або ліквідацією юридичної особи. Визначити вимоги, в яких імперативно не допускається зарахування зустрічних вимог.

7. Правові наслідки порушення зобов'язань.

Слід надати поняття порушення зобов'язання. Визначитися із поняттям цивільно-правової відповідальності, умовами настання та її видами. Охарактеризувати підстави звільнення від цивільно-правової відповідальності. Окремо слід зупинитися на субсидіарній відповідальності. Розкрити правові наслідки невиконання обов'язку передати річ, визначену індивідуальними ознаками.

Питання цільових виступів здобувачів вищої освіти для розкриття окремих проблем, явищ тощо:

1. Застава як спосіб забезпечення виконання зобов'язання.
2. Гарантія: поняття та особливості застосування.
3. Принципи виконання зобов'язання.
4. Треті особи у зобов'язанні: поняття та ознаки.
5. Припинення зобов'язання переданням відступного.

Теми для рефератів, які відповідають темі заняття.

1. Притримання як спосіб забезпечення виконання зобов'язання.
2. Поняття та загальна характеристика іпотеки.
3. Виконання зобов'язання внесенням боргу в депозит нотаріуса, нотаріальної контори.
4. Субсидіарна відповідальність.

Література

1. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>.
2. Закон України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки» від 23.02.2006 № 3480-IV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15#Text>.
3. Закон України «Про заставу» від 02.10.1992 № 2654-XII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2654-12#Text>.

4. Закон України «Про забезпечення вимог кредиторів та реєстрацію обтяжень» від 18.11.2003 № 1255-IV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1255-15#Text>.

5. Цивільне право. Особлива частина : навч. посіб. / О. Є. Аврамова, А. С. Горбенко, та ін. ; за ред. Ю. М. Жорнокуя, О. Є. Кухарєва ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків ХНУВС, 2023. 420 с.

6. Цивільне право: підручник: у 2 ч. Ч. 2 / за заг. ред. В. А. Кройтора та Є. О. Мічуріна. – Харків: Харк. нац. ун-т внутр. справ, 2013. – 814 с.

7. Сучасні проблеми цивільного права та процесу: навч. посіб. / С. О. Сліпченко, О. В. Синегубов, В. А. Кройтор та ін.; за ред. Ю. М. Жорнокуя та Л. В. Красицької. – Харків: Право, 2017. – 808 с.

8. Цивільне право України. Особлива частина : підручник / за ред. О. В. Дзери, Н. С. Кузнецової, Р. А. Майданика – 3-тє вид., перероб. і допов. – Київ: Юрінком Інтер, 2010. – 1176 с.

9. Цивільне право: підручник: у 2 т. / В. І. Борисова (кер. авт. кол.), Л. М. Баранова, Т. І. Бєгова та ін.; за ред. В. І. Борисової, І. В. Спасибо-Фатєєвої, В. Л. Яроцького. – Харків: Право, 2011. Т. 2. – 816 с.

10. Пленюк М. Д. Підстави виникнення зобов'язальних правовідносин в механізмі правового регулювання: монографія. – Київ: НДІ приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака НАПрН України, 2016. – 356 с.

Тема № 2. Загальні положення про договір

Семінарське заняття Загальні положення про договір

Навчальна мета заняття: засвоїти матеріал щодо договору, його поняття, види, зміст, особливості укладення та розірвання.

Кількість годин:

денна форма навчання – 4 годин;

заочна форма навчання –

Навчальні питання:

1. Поняття цивільно-правового договору та його правове значення.
2. Принципи договірної права.
3. Класифікація договорів.
4. Публічний договір, договір приєднання, попередній договір, договір на користь третьої особи.
5. Порядок укладення договору. Оферта. Акцепт.
6. Форма договору.
7. Зміст цивільно-правового договору і класифікація його умов.
8. Тлумачення умов договору.
9. Підстави для зміни або розірвання договору.

Методичні вказівки до кожного навчального питання теми

1. Поняття цивільно-правового договору та його правове значення.

В межах даного питання слід надати визначення договору, що міститься у ст. 626 ЦК України. Розкрити особливості договору як юридичного факту. Правове значення договору.

2. Принципи договірної права.

Назвати та охарактеризувати принципи договірної права. Особливу увагу слід приділити принципу свободи договору, що розкритий у ст. 627 ЦК України.

3. Класифікація договорів.

В даному питанні слід надати класифікацію договорів за різними критеріями та пояснити кожний з названих видів договорів. Обов'язково навести приклади кожного з названих договорів.

4. Публічний договір, договір приєднання, попередній договір, договір на користь третьої особи.

В межах даного питання необхідно розкрити публічний договір, договір приєднання, попередній договір, договір на користь третьої особи. Обов'язково навести приклади кожного з названих договорів.

5. Порядок укладення договору. Оферта. Акцепт.

Визначення моменту, з якого договір вважається укладеним. Поняття оферти та акцепту. Прийняття пропозиції укласти договір. Укладення договору за пропозицією, в якій не вказаний строк для відповіді. Відповідь про прийняття пропозиції, яка одержана із запізненням.

6. Форма договору.

Поняття та праве значення форми договору. Письмова форма договору. Усна форма договору. Особливості укладення договорів із нотаріальним посвідченням та подальшою державною реєстрацією.

7. Зміст цивільно-правового договору і класифікація його умов.

Поняття змісту цивільно-правового договору. Класифікація умов договору. Істотні умови договору. Звичайні умови договору. Випадкові умови договору. Типові умови договору.

8. Тлумачення умов договору.

Передусім слід розкрити поняття тлумачення договору. Визначити правові підстави тлумачення договору та визначити механізм тлумачення. Суб'єкти тлумачення договору.

9. Підстави для зміни або розірвання договору.

Поняття зміни та розірвання договору. Охарактеризувати підстави для зміни та розірвання договору. Далі необхідно розкрити питання зміни або розірвання договору у зв'язку з істотною зміною обставин. Правові наслідки зміни та розірвання договору. Обов'язково визначити форму для зміни або розірвання договору.

Питання цільових виступів здобувачів вищої освіти для розкриття окремих проблем, явищ тощо:

1. Договір як юридичний факт.
2. Істотні умови договору.
3. Публічний договір.
4. Порядок тлумачення договору.
5. Місце укладення договору.

Теми для рефератів, які відповідають темі заняття.

1. Договір приєднання.

2. Випадкові умови договору.
3. Принцип свободи договору.
4. Особливості договору на користь третьої особи.

Література

1. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>.
2. Закон України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки» від 23.02.2006 № 3480-IV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15#Text>.
3. Закон України «Про заставу» від 02.10.1992 № 2654-XII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2654-12#Text>.
4. Закон України «Про забезпечення вимог кредиторів та реєстрацію обтяжень» від 18.11.2003 № 1255-IV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1255-15#Text>.
5. Цивільне право. Особлива частина : навч. посіб. / О. Є. Аврамова, А. С. Горбенко, та ін. ; за ред. Ю. М. Жорнокуя, О. Є. Кухарева ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків ХНУВС, 2023. 420 с.
6. Цивільне право: підручник: у 2 ч. Ч. 2 / за заг. ред. В. А. Кройтора та Є. О. Мічуріна. – Харків: Харк. нац. ун-т внутр. справ, 2013. – 814 с.
7. Сучасні проблеми цивільного права та процесу: навч. посіб. / С. О. Сліпченко, О. В. Синегубов, В. А. Кройтор та ін.; за ред. Ю. М. Жорнокуя та Л. В. Красицької. – Харків: Право, 2017. – 808 с.
8. Цивільне право України. Особлива частина : підручник / за ред. О. В. Дзери, Н. С. Кузнецової, Р. А. Майданика – 3-тє вид., перероб. і допов. – Київ: Юрінком Інтер, 2010. – 1176 с.
9. Цивільне право: підручник: у 2 т. / В. І. Борисова (кер. авт. кол.), Л. М. Баранова, Т. І. Бегова та ін.; за ред. В. І. Борисової, І. В. Спасибо-Фатєєвої, В. Л. Яроцького. – Харків: Право, 2011. Т. 2. – 816 с.
10. Пленюк М. Д. Підстави виникнення зобов'язальних правовідносин в механізмі правового регулювання: монографія. – Київ: НДІ приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака НАПрН України, 2016. – 356 с.

Тема № 3. Договори про передачу майна у власність

Семінарське заняття Договори про передачу майна у власність

Навчальна мета заняття: засвоїти матеріал щодо видів та юридичної характеристики договорів, спрямованих на передачу майна у власність.

Кількість годин:

денна форма навчання – 6 годин;

заочна форма навчання –

Навчальні питання:

1. Загальна характеристика договорів про передачу майна у власність. Види таких договорів.
2. Поняття, правова ціль, юридична характеристика договору купівлі-продажу.

3. Істотні умови та форма договору купівлі-продажу.
4. Сторони договору купівлі-продажу, їх права та обов'язки. Правові наслідки невиконання (неналежного виконання) сторонами своїх обов'язків.
5. Різновиди договору купівлі-продажу.
6. Захист прав споживачів при укладенні договору роздрібною купівлі-продажу.
7. Поняття, правова ціль, юридична характеристика договору поставки.
8. Істотні умови та форма договору поставки.
9. Сторони договору поставки, їх права та обов'язки. Правові наслідки невиконання (неналежного виконання) сторонами своїх обов'язків.
10. Поняття, правова ціль, юридична характеристика та особливості договору контракції.
11. Поняття, правова ціль, юридична характеристика та особливості договору постачання енергетичними та іншими ресурсами через приєднану мережу.
12. Поняття, правова ціль, юридична характеристика, істотні умови та форма договору міни.
13. Поняття, правова ціль, юридична характеристика, істотні умови та форма договору дарування.
14. Поняття, правова ціль, юридична характеристика та особливості договору ренти. Забезпечення виплати ренти.
15. Поняття, правова ціль, юридична характеристика, істотні умови та форма договору довічного утримання (догляду).
16. Сторони договору довічного утримання (догляду), їх права та обов'язки. Підстави припинення договору довічного утримання (догляду).

Методичні вказівки до кожного навчального питання теми

1. Загальна характеристика договорів про передачу майна у власність. Види таких договорів.

В межах даного питання слід охарактеризувати групу договорів, спрямованих на передачу майна у власність. Слід з'ясувати, які саме договори належать до даної групи.

2. Поняття, правова ціль, юридична характеристика договору купівлі-продажу.

Слід дати поняття, визначити правову ціль та юридичну характеристику договору купівлі-продажу.

3. Істотні умови та форма договору купівлі-продажу.

Зміст договору купівлі-продажу. Істотні, звичайні та випадкові умови договору. Форма договору купівлі-продажу. Спеціальні вимоги до форми договору купівлі-продажу.

4. Сторони договору купівлі-продажу, їх права та обов'язки. Правові наслідки невиконання (неналежного виконання) сторонами своїх обов'язків.

Сторони договору купівлі-продажу, їх права та обов'язки. Обов'язок продавця передати товар покупцеві. Момент виконання обов'язку продавця передати товар. Обов'язок продавця зберігати проданий товар.

5. Різновиди договору купівлі-продажу.

В межах цього питання слід назвати та надати загальну характеристику різновидам договорів купівлі-продажу. Роздрібна купівля-продаж.

6. Захист прав споживачів при укладенні договору роздрібною купівлі-продажу.

Слід ознайомитися з основними положеннями Закону України «Про захист прав споживачів». Публічна пропозиція укласти договір купівлі-продажу. Надання

покупцеві інформації про товар. Продаж товару за зразками. Продаж товарів з використанням автоматів. Договір з умовою про доставку товару покупцеві.

7. Поняття, правова ціль, юридична характеристика договору поставки.

Слід надати поняття та юридичну характеристику договору поставки. Визначити правову ціль договору. Розкрити відмінності договору купівлі-продажу від договору поставки.

8. Істотні умови та форма договору поставки.

Зміст договору поставки. Істотні, звичайні та випадкові умови поставки. Форма договору поставки. Предмет, кількість і асортимент поставки. Строки і порядок поставки. Якість товарів, що поставляються. Гарантії якості товарів. Претензії у зв'язку з недоліками поставлених товарів.

9. Сторони договору поставки, їх права та обов'язки. Правові наслідки невиконання (неналежного виконання) сторонами своїх обов'язків.

При вивченні даного питання слід звернути увагу, що договір поставки регулюється як ЦК України, так і ГК України. Сторони договору поставки. Окремо слід охарактеризувати права та обов'язки сторін за договором поставки. Правові наслідки невиконання (неналежного виконання) сторонами своїх обов'язків.

10. Поняття, правова ціль, юридична характеристика та особливості договору контрактації.

При вивченні даного питання слід звернути увагу, що договір контрактації регулюється як ЦК України, так і ГК України. Поняття договору контрактації, його правова ціль та юридична характеристика. Особливості виконання договорів контрактації. Відповідальність за договором контрактації.

11. Поняття, правова ціль, юридична характеристика та особливості договору постачання енергетичними та іншими ресурсами через приєднану мережу.

Поняття договору постачання енергетичними та іншими ресурсами через приєднану мережу правова. Ціль такого договору та його юридична характеристика. Особливості договору постачання енергетичними та іншими ресурсами через приєднану мережу. Звернути увагу на договір енергопостачання, визначений в ГК України.

12. Поняття, правова ціль, юридична характеристика, істотні умови та форма договору міні.

В межах даного питання слід надати поняття договору міні, його правову ціль. Далі зазначається юридична характеристика договору міні та його форма. Правове регулювання міні.

13. Поняття, правова ціль, юридична характеристика, істотні умови та форма договору дарування.

Поняття договору дарування та його юридична характеристика. Обов'язково зазначається правова ціль такого договору. Предмет договору дарування. Назвати та охарактеризувати сторони в договорі дарування. Договір дарування з обов'язком передати дарунок у майбутньому. Розкрити обов'язок обдаровуваного на користь третьої особи. Розірвання договору дарування на вимогу дарувальника. Окремо визначити пожертву та права жертвувача.

14. Поняття, правова ціль, юридична характеристика та особливості договору ренти. Забезпечення виплати ренти.

Слід надати поняття та юридичну характеристику договору ренти, розкрити його правову ціль. Визначити сторони договору ренти, їх права та обов'язки. Забезпечення виплати ренти. Форма і розмір ренти. Обов'язково зазначити права платника та одержувача безстрокової ренти на відмову (розірвання) договору ренти.

Ризик випадкового знищення або випадкового пошкодження майна, переданого під виплату безстрокової ренти. Ризик випадкового знищення або випадкового пошкодження майна, переданого під виплату ренти на певний строк.

15. Поняття, правова ціль, юридична характеристика, істотні умови та форма договору довічного утримання (догляду).

В межах даного питання спочатку слід надати поняття та правову ціль договору довічного утримання (догляду). Розкрити юридичну характеристику договору. Зміст цього договору. Форма договору довічного утримання (догляду). Момент виникнення у набувача права власності на майно, передане за договором довічного утримання (догляду). Вказати на особливості грошової оціни матеріального забезпечення відчужувача.

16. Сторони договору довічного утримання (догляду), їх права та обов'язки. Підстави припинення договору довічного утримання (догляду).

Назвати сторони договору, їх права та обов'язки. Окремо необхідно зупинитися на забезпеченні виконання договору довічного утримання (догляду). Обов'язок набувача забезпечити відчужувача житлом. Заміна набувача за договором довічного утримання (догляду). Визначити припинення договору довічного утримання (догляду), а також правові наслідки смерті набувача.

Питання цільових виступів здобувачів вищої освіти для розкриття окремих проблем, явищ тощо:

1. Договір роздрібної купівлі-продажу.
2. Договір з умовою про доставку товару покупцеві.
3. Відповідальність за шкоду, завдану внаслідок недоліків товару.
4. Поняття та юридична характеристика договору ренти.
5. Юридична характеристика договору контракції.

Теми для рефератів, які відповідають темі заняття.

1. договору постачання енергетичними та іншими ресурсами через приєднану мережу.
2. Заміна набувача за договором довічного утримання (догляду).
3. Права та обов'язки сторін за договором поставки.
4. Договір міни: поняття, юридична характеристика та особливості.
5. Продаж товару за зразками

Література

1. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>.
2. Закон України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки» від 23.02.2006 № 3480-IV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15#Text>.
3. Закон України «Про заставу» від 02.10.1992 № 2654-XII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2654-12#Text>.
4. Закон України «Про забезпечення вимог кредиторів та реєстрацію обтяжень» від 18.11.2003 № 1255-IV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1255-15#Text>.

5. Цивільне право. Особлива частина : навч. посіб. / О. Є. Аврамова, А. С. Горбенко, та ін. ; за ред. Ю. М. Жорнокуя, О. Є. Кухарева ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків ХНУВС, 2023. 420 с.
6. Цивільне право: підручник: у 2 ч. Ч. 2 / за заг. ред. В. А. Кройтора та Є. О. Мічуріна. – Харків: Харк. нац. ун-т внутр. справ, 2013. – 814 с.
7. Сучасні проблеми цивільного права та процесу: навч. посіб. / С. О. Сліпченко, О. В. Синегубов, В. А. Кройтор та ін.; за ред. Ю. М. Жорнокуя та Л. В. Красицької. – Харків: Право, 2017. – 808 с.
8. Цивільне право України. Особлива частина : підручник / за ред. О. В. Дзери, Н. С. Кузнєцової, Р. А. Майданика – 3-тє вид., перероб. і допов. – Київ: Юрінком Інтер, 2010. – 1176 с.
9. Цивільне право: підручник: у 2 т. / В. І. Борисова (кер. авт. кол.), Л. М. Баранова, Т. І. Бєгова та ін.; за ред. В. І. Борисової, І. В. Спасибо-Фатєєвої, В. Л. Яроцького. – Харків: Право, 2011. Т. 2. – 816 с.
10. Пленюк М. Д. Підстави виникнення зобов'язальних правовідносин в механізмі правового регулювання: монографія. – Київ: НДІ приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака НАПрН України, 2016. – 356 с.
11. Яворська О. С. Розірвання договору довічного утримання (догляду) // Університетські наукові записки. - 2014. – № 2. – С. 130–136.

Тема № 4. Договори про передачу майна у тимчасове володіння та користування

Семінарське заняття Договори про передачу майна у тимчасове володіння та користування

Навчальна мета заняття: засвоїти матеріал щодо видів та юридичної характеристики договорів, спрямованих на передачу майна у тимчасове володіння та користування

Кількість годин:

денна форма навчання – 6 годин;

заочна форма навчання – 2 години.

Навчальні питання:

1. Загальна характеристика договорів про оплатну передачу майна у тимчасове володіння та користування. Види таких договорів.
2. Поняття, правова ціль, юридична характеристика договору найму (оренди).
3. Істотні умови, форма, права та обов'язки сторін у договорі найму (оренди).
4. Загальна характеристика та особливості договору прокату.
5. Загальна характеристика та особливості договору найму (оренди) земельної ділянки.
6. Загальна характеристика та особливості договору найму будівлі або іншої капітальної споруди.
7. Загальна характеристика та особливості договору найму (оренди) транспортного засобу.
8. Загальна характеристика та особливості договору лізингу. Види лізингу.

9. Загальна характеристика та особливості договору найму (оренди) житла.

10. Загальна характеристика та особливості договору позики.

Методичні вказівки до кожного навчального питання теми

1. Загальна характеристика договорів про оплатну передачу майна у тимчасове володіння та користування. Види таких договорів.

В межах цього питання слід надати загальну характеристика договорів про оплатну передачу майна у тимчасове володіння та користування і пояснити визначальні ознаки договорів цієї групи. Назвати та стисло охарактеризувати види договорів про оплатну передачу майна у тимчасове володіння та користування

2. Поняття, правова ціль, юридична характеристика договору найму (оренди).

Слід надати визначення договору найму (оренди), розкрити його юридичну характеристику, визначити предмет договору. Піднайм. Плата за користування майном. Строк договору найму.

3. Істотні умови, форма, права та обов'язки сторін у договорі найму (оренди).

Особливу увагу в межах даного питання слід приділити правам та обов'язкам сторін, формі договору, а також істотним умовам договору найму (оренди). Далі необхідно розкрити відповідальність сторін за договором найму (оренди), а також особливості розірвання цього договору. Користування річчю, переданою в найм. Переважні права наймача. Розірвання договору найму.

4. Загальна характеристика та особливості договору прокату.

Слід надати визначення договору прокату, розкрити його юридичну характеристику, визначити предмет договору. Особливу увагу приділити правам та обов'язкам сторін, формі договору, а також істотним умовам договору прокату. Право наймача на відмову від договору прокату.

5. Загальна характеристика та особливості договору найму (оренди) земельної ділянки.

Слід надати визначення договору найму (оренди) земельної ділянки, розкрити його юридичну характеристику. Земельна ділянка як предмет договору найму, її особливості. Особливу увагу приділити правам та обов'язкам сторін, формі договору, а також істотним умовам договору найму (оренди) земельної ділянки.

6. Загальна характеристика та особливості договору найму будівлі або іншої капітальної споруди.

Будівля та інша капітальна споруда як предмет договору найму, її особливості. Особливу увагу приділити правам та обов'язкам сторін, формі договору, а також істотним умовам договору найму (оренди) будівлі або іншої капітальної споруди. Передання будівлі або іншої капітальної споруди у найм. Надання наймачеві права користування земельною ділянкою.

7. Загальна характеристика та особливості договору найму (оренди) транспортного засобу.

Предмет договору найму (оренди) транспортного засобу. Юридична характеристика цього договору, права та обов'язки сторін. Форма договору найму (оренди) транспортного засобу. Істотні умови договору. Страхування транспортного засобу. Правові наслідки пошкодження транспортного засобу. Особливості найму транспортного засобу з екіпажем, який його обслуговує.

8. Загальна характеристика та особливості договору лізингу. Види лізингу.

Поняття договору лізингу, його юридична характеристика. Предмет договору лізингу. Сторони договору, їх права та обов'язки. Форма договору. Істотні умови

договору лізингу. Ризик випадкового знищення або пошкодження предмета договору лізингу. Види лізингу.

9. Загальна характеристика та особливості договору найму (оренди) житла.

Поняття житла як особливого предмета договору оренди та його ознаки. Юридична характеристика договору, сторони, їх права та обов'язки. Оренда житла з викупом. Форма договору найму житла. Тимчасові мешканці. Ремонт житла, переданого у найм. Строк договору найму житла. Договір піднайму житла. Розірвання договору найму житла. Розкрити правові наслідки розірвання договору найму житла.

10. Загальна характеристика та особливості договору позички.

Поняття, юридична характеристика договору позички. Сторони договору, їх права та обов'язки. Форма договору. Істотні умови договору позички. Строк договору позички. Розірвання договору позички. Правові наслідки неповернення речі після закінчення строку користування нею.

Питання цільових виступів здобувачів вищої освіти для розкриття окремих проблем, явищ тощо:

1. Державна реєстрація користування нерухомим майном, ким виникає на підставі договору найму будівлі або іншої капітальної споруди.
2. Особливості договору прокату.
3. Наслідки погіршення речі, переданої у найм.
4. Ризик випадкового знищення або випадкового пошкодження предмета договору лізингу.

Теми для рефератів, які відповідають темі заняття.

1. Особливості договору позички.
2. Порядок розірвання договору найму житла.
3. Переважні права наймача житла.
4. Розкрити особливості припинення договору позички.

Література

1. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>.
2. Закон України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки» від 23.02.2006 № 3480-IV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15#Text>.
3. Закон України «Про заставу» від 02.10.1992 № 2654-XII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2654-12#Text>.
4. Закон України «Про забезпечення вимог кредиторів та реєстрацію обтяжень» від 18.11.2003 № 1255-IV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1255-15#Text>.
5. Цивільне право. Особлива частина : навч. посіб. / О. Є. Аврамова, А. С. Горбенко, та ін. ; за ред. Ю. М. Жорнокуя, О. Є. Кухарєва ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків ХНУВС, 2023. 420 с.
6. Цивільне право: підручник: у 2 ч. Ч. 2 / за заг. ред. В. А. Кройтора та Є. О. Мічуріна. – Харків: Харк. нац. ун-т внутр. справ, 2013. – 814 с.
7. Сучасні проблеми цивільного права та процесу: навч. посіб. / С. О. Сліпченко, О. В. Синегубов, В. А. Кройтор та ін.; за ред. Ю. М. Жорнокуя та Л. В. Крasicької. – Харків: Право, 2017. – 808 с.

8. Цивільне право України. Особлива частина : підручник / за ред. О. В. Дзери, Н. С. Кузнєцової, Р. А. Майданика – 3-тє вид., перероб. і допов. – Київ: Юрінком Інтер, 2010. – 1176 с.

9. Цивільне право: підручник: у 2 т. / В. І. Борисова (кер. авт. кол.), Л. М. Баранова, Т. І. Бєгова та ін.; за ред. В. І. Борисової, І. В. Спасибо-Фатєєвої, В. Л. Яроцького. – Харків: Право, 2011. Т. 2. – 816 с.

10. Пленюк М. Д. Підстави виникнення зобов'язальних правовідносин в механізмі правового регулювання: монографія. – Київ: НДІ приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака НАПрН України, 2016. – 356 с.

11. Яворська О. С. Розірвання договору довічного утримання (догляду) // Університетські наукові записки. - 2014. – № 2. – С. 130–136.

12. Федорченко Н. В. Договірні зобов'язання з надання послуг: проблеми теорії і практики: монографія. – Київ: НДІ приватного права і підприємництва НАПрН України, 2015. – 328 с.

Тема № 5. Договори про виконання робіт

Семінарське заняття Договори про виконання робіт

Навчальна мета заняття: засвоїти матеріал щодо особливостей договорів про виконання робіт.

Кількість годин:

денна форма навчання – 6 годин;

заочна форма навчання – 2 години.

Навчальні питання:

1. Загальна характеристика та види договорів підряду.
2. Поняття, правова ціль та юридична характеристика договору підряду.
3. Істотні умови та форма договору підряду.
4. Загальна характеристика та особливості договору побутового підряду.
5. Загальна характеристика та особливості договору будівельного підряду.

Права та обов'язки сторін.

6. Загальна характеристика та особливості договору підряду на проведення проектних та пошукових робіт. Права та обов'язки сторін.

7. Загальна характеристика та особливості договору на виконання науково-дослідних або дослідно-конструкторських та технологічних робіт. Права та обов'язки сторін.

Методичні вказівки до кожного навчального питання теми

1. Загальна характеристика та види договорів підряду.

В межах цього питання слід надати загальну характеристику договорів підряду. Визначити та стисло охарактеризувати види договорів підряду. Відмінність роботи від послуги.

2. Поняття, правова ціль та юридична характеристика договору підряду.

Слід надати юридичну характеристику договору підряду та вказати його правову ціль. Назвати сторони договору підряду. Права та обов'язки сторін. Ощадливість підрядника. Сприяння замовника. Генеральний підрядник і

субпідрядник. Виконання роботи з матеріалу підрядника.

3. Істотні умови та форма договору підряду.

Істотні умови договору підряду. Кошторис. Ціна роботи. Якість роботи та порядок її оплати. Розкрити відповідальність підрядника за неналежну якість роботи. Гарантія якості роботи та особливості обчислення гарантійного строку. Форма договору підряду.

4. Загальна характеристика та особливості договору побутового підряду.

В межах цього питання слід надати поняття та юридичну характеристику договору побутового підряду. Сторони договору, їх права та обов'язки. Визначити зміст договору побутового підряду та його форму. Відповідальність сторін за договором побутового підряду.

5. Загальна характеристика та особливості договору будівельного підряду. Права та обов'язки сторін.

Надати поняття та юридичну характеристику договору будівельного підряду. Сторони договору, їх права та обов'язки. Визначити зміст договору будівельного підряду та його форму. Відповідальність сторін за договором будівельного підряду.

6. Загальна характеристика та особливості договору підряду на проведення проектних та пошукових робіт. Права та обов'язки сторін.

Поняття та юридична характеристика договору підряду на проведення проектних та пошукових робіт. Сторони договору, їх права та обов'язки. Істотні умови договору підряду на проведення проектних та пошукових робіт. Розкрити відповідальність підрядника за недоліки документації та робіт.

7. Загальна характеристика та особливості договору на виконання науково-дослідних або дослідно-конструкторських та технологічних робіт. Права та обов'язки сторін.

Поняття договору на виконання науково-дослідних або дослідно-конструкторських та технологічних робіт. Юридична характеристика договору. Сторони договору, їх права та обов'язки. Істотні умови договору на виконання науково-дослідних або дослідно-конструкторських та технологічних робіт. Конфіденційність відомостей про договір. Розкрити наслідки неможливості досягнення результату.

Питання цільових виступів здобувачів вищої освіти для розкриття окремих проблем, явищ тощо:

1. Правове становище генерального підрядника та субпідрядника за договором підряду..

2. Поняття та праве значення кошторису в договорі підряду.

3. Зміст договору побутового підряду.

4. Гарантії якості у договорі будівельного підряду.

Теми для рефератів, які відповідають темі заняття.

1. Зміст договору будівельного підряду.

2. Особливості страхування об'єкта будівництва.

3. Виконання роботи за договором побутового підряду з матеріалу підрядника

Література

1. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>.

2. Закон України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки» від 23.02.2006 № 3480-IV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15#Text>.
3. Закон України «Про заставу» від 02.10.1992 № 2654-XII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2654-12#Text>.
4. Закон України «Про забезпечення вимог кредиторів та реєстрацію обтяжень» від 18.11.2003 № 1255-IV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1255-15#Text>.
5. Цивільне право. Особлива частина : навч. посіб. / О. Є. Аврамова, А. С. Горбенко, та ін. ; за ред. Ю. М. Жорнокуя, О. Є. Кухарева ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків ХНУВС, 2023. 420 с.
6. Цивільне право: підручник: у 2 ч. Ч. 2 / за заг. ред. В. А. Кройтора та Є. О. Мічуріна. – Харків: Харк. нац. ун-т внутр. справ, 2013. – 814 с.
7. Сучасні проблеми цивільного права та процесу: навч. посіб. / С. О. Сліпченко, О. В. Синегубов, В. А. Кройтор та ін.; за ред. Ю. М. Жорнокуя та Л. В. Красицької. – Харків: Право, 2017. – 808 с.
8. Цивільне право України. Особлива частина : підручник / за ред. О. В. Дзери, Н. С. Кузнєцової, Р. А. Майданика – 3-тє вид., перероб. і допов. – Київ: Юрінком Інтер, 2010. – 1176 с.
9. Цивільне право: підручник: у 2 т. / В. І. Борисова (кер. авт. кол.), Л. М. Баранова, Т. І. Бегова та ін.; за ред. В. І. Борисової, І. В. Спасибо-Фатєєвої, В. Л. Яроцького. – Харків: Право, 2011. Т. 2. – 816 с.
10. Пленюк М. Д. Підстави виникнення зобов'язальних правовідносин в механізмі правового регулювання: монографія. – Київ: НДІ приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака НАПрН України, 2016. – 356 с.
11. Яворська О. С. Розірвання договору довічного утримання (догляду) // Університетські наукові записки. - 2014. – № 2. – С. 130–136.
12. Федорченко Н. В. Договірні зобов'язання з надання послуг: проблеми теорії і практики: монографія. – Київ: НДІ приватного права і підприємництва НАПрН України, 2015. – 328 с.

Тема № 6. Договори про надання послуг

Семінарське заняття Договори про надання послуг

Навчальна мета заняття: засвоїти матеріал щодо особливостей договорів про надання послуг.

Кількість годин:

денна форма навчання – 4 години;

заочна форма навчання – 2 години.

Навчальні питання:

1. Загальна характеристика договорів про надання послуг. Види таких договорів.
2. Поняття, правова ціль, юридична характеристика, істотні умови договору перевезення. Форма договору перевезення, права та обов'язки сторін договору.
3. Поняття, правова ціль, юридична характеристика, істотні умови договору

транспортного експедирування. Форма договору транспортного експедирування, права та обов'язки сторін договору.

4. Поняття, правова ціль, юридична характеристика, істотні умови договору зберігання. Форма договору зберігання, права та обов'язки сторін договору.

5. Поняття, правова ціль, юридична характеристика, істотні умови договору страхування. Форма договору страхування, права та обов'язки сторін договору.

6. Поняття, правова ціль, юридична характеристика, істотні умови договору доручення. Форма договору доручення, права та обов'язки сторін договору.

7. Поняття, правова ціль, юридична характеристика, істотні умови договору комісії. Форма договору комісії, права та обов'язки сторін договору.

8. Поняття, правова ціль, юридична характеристика, істотні умови договору управління майном. Форма договору управління майном, права та обов'язки сторін договору.

8. Поняття, правова ціль, юридична характеристика, істотні умови договорів позики, кредиту, факторингу.

9. Поняття, правова ціль, юридична характеристика, істотні умови договорів банківського вкладу і банківського рахунка. Форма договорів банківського вкладу і банківського рахунка, права та обов'язки сторін цих договорів.

За темою № 6 передбачено веб-квест у формі вирішення практичного завдання

Веб квест розміщений на сайті

<https://classroom.google.com> (код курсу pb23f4n).

Методичні вказівки до кожного навчального питання теми

1. Загальна характеристика договорів про надання послуг. Види таких договорів.

Надати загальну характеристику договорам про надання послуг. Слід стисло охарактеризувати види таких договорів. Визначитися з поняттям послуги як об'єктом цивільних прав.

2. Поняття, правова ціль, юридична характеристика, істотні умови договору перевезення. Форма договору перевезення, права та обов'язки сторін договору.

Надати поняття договору перевезення та розкрити його юридичну характеристику. Сторони договору, їх права та обов'язки. Істотні умови договору перевезення та форма. Відповідальність за договором перевезення. Договір перевезення пасажирів та вантажу. Договір чартеру (фрахтування). Особливості пред'явлення претензій, що впливають із договору перевезення.

3. Поняття, правова ціль, юридична характеристика, істотні умови договору транспортного експедирування. Форма договору транспортного експедирування, права та обов'язки сторін договору.

Надати поняття договору транспортного експедирування та розкрити його юридичну характеристику. Сторони договору, їх права та обов'язки. Істотні умови договору транспортного експедирування та форма. Документи та інша інформація, що надається експедиторові. Відповідальність експедитора за договором транспортного експедирування.

4. Поняття, правова ціль, юридична характеристика, істотні умови договору зберігання. Форма договору зберігання, права та обов'язки сторін договору.

Надати поняття договору зберігання та розкрити його юридичну характеристику. Сторони договору, їх права та обов'язки. Істотні умови договору

зберігання та форма. Відповідальність за договором транспортного експедирування. Розкрити строк договору зберігання. Обов'язково визначити зберігання на товарному складі. Спеціальні види зберігання.

5. Поняття, правова ціль, юридична характеристика, істотні умови договору страхування. Форма договору страхування, права та обов'язки сторін договору.

Надати поняття договору страхування та розкрити його юридичну характеристику. Сторони договору, їх права та обов'язки. Істотні умови договору страхування та форма. Відповідальність за договором страхування. Договір перестрахування. Співстрахування. Визначити відповідальність страховика Розкрити припинення договору страхування.

6. Поняття, правова ціль, юридична характеристика, істотні умови договору доручення. Форма договору доручення, права та обов'язки сторін договору.

Надати поняття договору доручення та розкрити його юридичну характеристику. Сторони договору, їх права та обов'язки. Істотні умови договору доручення та форма. Виконання доручення. Обов'язково зупинитися на припиненні договору доручення та правових наслідках припинення цього договору.

7. Поняття, правова ціль, юридична характеристика, істотні умови договору комісії. Форма договору комісії, права та обов'язки сторін договору.

Надати поняття договору комісії та розкрити його юридичну характеристику. Сторони договору, їх права та обов'язки. Істотні умови договору комісії та форма. Виконання договору комісії. Субкомісія. Розкрити відступ від вказівок комітента. Право комітента та комісіонера на відмову від договору комісії.

8. Поняття, правова ціль, юридична характеристика, істотні умови договору управління майном. Форма договору управління майном, права та обов'язки сторін договору.

Надати поняття договору управління майном та розкрити його юридичну характеристику. Сторони договору, їх права та обов'язки. Предмет договору. Майно як особливий об'єкт цивільного права. Істотні умови договору управління майном та форма. Розкрити здійснення управління майном. Відповідальність управителя. Визначити та охарактеризувати підстави припинення договору управління майном.

8. Поняття, правова ціль, юридична характеристика, істотні умови договорів позики, кредиту, факторингу.

Надати поняття та розкрити юридичну характеристику договорів позики, кредиту, факторингу. Сторони цих договорів, їх права та обов'язки. Предмет договорів позики, кредиту, факторингу, істотні умови. Проценти за договором позики. Забезпечення виконання зобов'язання позичальником. Комерційний кредит.

9. Поняття, правова ціль, юридична характеристика, істотні умови договорів банківського вкладу і банківського рахунка. Форма договорів банківського вкладу і банківського рахунка, права та обов'язки сторін цих договорів.

Надати поняття та розкрити юридичну характеристику договорів банківського вкладу і банківського рахунка. Сторони цих договорів, їх права та обов'язки. Предмет договорів банківського вкладу і банківського рахунка, істотні умови. Види банківських вкладів. Поняття ощадної книжки та її правове значення. Договір банківського вкладу на користь третьої особи. Проценти за користування коштів, що знаходяться на рахунку. Особливості розірвання договору банківського рахунку. Банківська таємниця.

Питання цільових виступів здобувачів вищої освіти для розкриття окремих проблем, явищ тощо:

1. Договір чартеру (фрахтування).
2. Договір перестрахування.
3. Істотні умови договору доручення.
4. Предмет договору управління майном.
5. Договір банківського вкладу на користь третьої особи.

Теми для рефератів, які відповідають темі заняття.

1. Комерційний кредит.
2. Поняття ощадної книжки та її правове значення.
3. Особливості договору на управління спадщиною.
4. Договір факторингу.

Література

1. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>.
2. Закон України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки» від 23.02.2006 № 3480-IV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15#Text>.
3. Закон України «Про заставу» від 02.10.1992 № 2654-XII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2654-12#Text>.
4. Закон України «Про забезпечення вимог кредиторів та реєстрацію обтяжень» від 18.11.2003 № 1255-IV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1255-15#Text>.
5. Цивільне право. Особлива частина : навч. посіб. / О. Є. Аврамова, А. С. Горбенко, та ін. ; за ред. Ю. М. Жорнокуя, О. Є. Кухарєва ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків ХНУВС, 2023. 420 с.
6. Цивільне право: підручник: у 2 ч. Ч. 2 / за заг. ред. В. А. Кройтора та Є. О. Мічуріна. – Харків: Харк. нац. ун-т внутр. справ, 2013. – 814 с.
7. Сучасні проблеми цивільного права та процесу: навч. посіб. / С. О. Сліпченко, О. В. Синегубов, В. А. Кройтор та ін.; за ред. Ю. М. Жорнокуя та Л. В. Красицької. – Харків: Право, 2017. – 808 с.
8. Цивільне право України. Особлива частина : підручник / за ред. О. В. Дзери, Н. С. Кузнецової, Р. А. Майданика – 3-тє вид., перероб. і допов. – Київ: Юрінком Інтер, 2010. – 1176 с.
9. Цивільне право: підручник: у 2 т. / В. І. Борисова (кер. авт. кол.), Л. М. Баранова, Т. І. Бєгова та ін.; за ред. В. І. Борисової, І. В. Спасибо-Фатєєвої, В. Л. Яроцького. – Харків: Право, 2011. Т. 2. – 816 с.
10. Пленюк М. Д. Підстави виникнення зобов'язальних правовідносин в механізмі правового регулювання: монографія. – Київ: НДІ приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака НАПрН України, 2016. – 356 с.
11. Яворська О. С. Розірвання договору довічного утримання (догляду) // Університетські наукові записки. - 2014. – № 2. – С. 130–136.
12. Федорченко Н. В. Договірні зобов'язання з надання послуг: проблеми теорії і практики: монографія. – Київ: НДІ приватного права і підприємництва НАПрН України, 2015. – 328 с.

13. Майданик Р. Договір управління майном: правова природа, місце в праві України // Юридична Україна. – 2010. – № 8. – С. 60–67.

Тема 7. Договори про розпорядження майновими правами інтелектуальної власності. Договір комерційної концесії

Семінарське заняття Договори про розпорядження майновими правами інтелектуальної власності. Договір комерційної концесії

Навчальна мета заняття: засвоїти матеріал щодо особливостей договорів про розпорядження майновими правами інтелектуальної власності, а також договору комерційної концесії.

Кількість годин:

денна форма навчання – 6 годин;

заочна форма навчання – 2 години.

Навчальні питання:

1. Загальні та відмінні риси договорів про розпорядження майновими правами інтелектуальної власності. Види таких договорів.
2. Поняття, правова ціль, юридична характеристика та форма ліцензійного договору. Права та обов'язки сторін договору.
3. Поняття, правова ціль, юридична характеристика та форма договору про створення за замовленням і використання об'єкта права інтелектуальної власності. Права та обов'язки сторін договору.
4. Загальна характеристика та особливості договору про передання виключних майнових прав інтелектуальної власності.
5. Поняття, правова ціль, юридична характеристика, істотні умови договору комерційної концесії.
6. Форма договору комерційної концесії, сторони договору, їх права та обов'язки.

Методичні вказівки до кожного навчального питання теми

1. Загальні та відмінні риси договорів про розпорядження майновими правами інтелектуальної власності. Види таких договорів.

В межах цього питання слід надати загальну характеристику договорів про розпорядження майновими правами інтелектуальної власності. Розкрити та стисло охарактеризувати види таких договорів. Державна реєстрація договорів щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності.

2. Поняття, правова ціль, юридична характеристика та форма ліцензійного договору. Права та обов'язки сторін договору.

Слід надати поняття ліцензійного договору та надати юридичну характеристику. Юридична характеристика ліцензійного договору. Визначити сторони договору, їх права та обов'язки. Істотні умови договору та його форма. Строк ліцензійного договору. Типовий ліцензійний договір.

3. Поняття, правова ціль, юридична характеристика та форма договору про створення за замовленням і використання об'єкта права інтелектуальної власності. Права та обов'язки сторін договору.

Поняття договору про створення за замовленням і використання об'єкта права інтелектуальної власності та його юридична характеристика. Сторони договору, їх права та обов'язки. Істотні умови договору та його форма.

4. Загальна характеристика та особливості договору про передання виключних майнових прав інтелектуальної власності.

В межах цього питання слід надати загальну характеристику договору про передання виключних майнових прав інтелектуальної власності. Визначити сторони договору, їх права та обов'язки. Істотні умови. Розкрити особливості предмету договору про передання виключних майнових прав інтелектуальної власності.

5. Поняття, правова ціль, юридична характеристика, істотні умови договору комерційної концесії.

Надати поняття та юридичну характеристику договору комерційної концесії. Розкрити особливості договору комерційної концесії. Особливі умови договору комерційної концесії. Договір комерційної субконцесії. Відповідальність правоволодільца за вимогами, що пред'являються до користувача.

6. Форма договору комерційної концесії, сторони договору, їх права та обов'язки.

В межах цього питання слід розкрити форму договору комерційної концесії, сторони договору, їх права та обов'язки. Право користувача на укладення договору комерційної концесії на новий строк. Припинення договору комерційної концесії. Наслідки зміни торговельної марки чи іншого позначення правоволодільца.

Питання цільових виступів здобувачів вищої освіти для розкриття окремих проблем, явищ тощо:

1. Державна реєстрація договорів щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності.

2. Типовий ліцензійний договір.

3. Зміст договору про створення за замовленням і використання об'єкта права інтелектуальної власності.

Теми для рефератів, які відповідають темі заняття.

1. Договір комерційної субконцесії.

2. Ліцензія на використання об'єкта права інтелектуальної власності.

3. Припинення договору комерційної концесії.

Література

1. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>.

2. Закон України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки» від 23.02.2006 № 3480-IV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15#Text>.

3. Закон України «Про заставу» від 02.10.1992 № 2654-XII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2654-12#Text>.

4. Закон України «Про забезпечення вимог кредиторів та реєстрацію обтяжень» від 18.11.2003 № 1255-IV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1255-15#Text>.

5. Цивільне право. Особлива частина : навч. посіб. / О. Є. Аврамова, А. С. Горбенко, та ін. ; за ред. Ю. М. Жорнокуя, О. Є. Кухарева ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків ХНУВС, 2023. 420 с.
6. Цивільне право: підручник: у 2 ч. Ч. 2 / за заг. ред. В. А. Кройтора та Є. О. Мічуріна. – Харків: Харк. нац. ун-т внутр. справ, 2013. – 814 с.
7. Сучасні проблеми цивільного права та процесу: навч. посіб. / С. О. Сліпченко, О. В. Синегубов, В. А. Кройтор та ін.; за ред. Ю. М. Жорнокуя та Л. В. Красицької. – Харків: Право, 2017. – 808 с.
8. Цивільне право України. Особлива частина : підручник / за ред. О. В. Дзери, Н. С. Кузнєцової, Р. А. Майданика – 3-тє вид., перероб. і допов. – Київ: Юрінком Інтер, 2010. – 1176 с.
9. Цивільне право: підручник: у 2 т. / В. І. Борисова (кер. авт. кол.), Л. М. Баранова, Т. І. Бегова та ін.; за ред. В. І. Борисової, І. В. Спасибо-Фатєєвої, В. Л. Яроцького. – Харків: Право, 2011. Т. 2. – 816 с.
10. Пленюк М. Д. Підстави виникнення зобов'язальних правовідносин в механізмі правового регулювання: монографія. – Київ: НДІ приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака НАПрН України, 2016. – 356 с.
11. Яворська О. С. Розірвання договору довічного утримання (догляду) // Університетські наукові записки. - 2014. – № 2. – С. 130–136.
12. Федорченко Н. В. Договірні зобов'язання з надання послуг: проблеми теорії і практики: монографія. – Київ: НДІ приватного права і підприємництва НАПрН України, 2015. – 328 с.
13. Майданик Р. Договір управління майном: правова природа, місце в праві України // Юридична Україна. – 2010. – № 8. – С. 60–67.

Тема 8. Договір про спільну діяльність

Семінарське заняття Договір про спільну діяльність

Навчальна мета заняття: засвоїти матеріал щодо поняття та особливостей договору про спільну діяльність.

Кількість годин:

денна форма навчання – 4 години;

заочна форма навчання – 2 години.

Навчальні питання:

1. Поняття, правова ціль, юридична характеристика, істотні умови договору про спільну діяльність.
2. Поняття, правова ціль, юридична характеристика договору простого товариства.
3. Ведення спільних справ учасників простого товариства.
4. Припинення договору простого товариства, відповідальність його учасників.

Методичні вказівки до кожного навчального питання теми

1. Поняття, правова ціль, юридична характеристика, істотні умови договору

про спільну діяльність.

В межах цього питання слід надати поняття, юридичну характеристику договору про спільну діяльність. Розкрити його правову ціль та істотні умови. Форма та умови договору про спільну діяльність.

2. Поняття, правова ціль, юридична характеристика договору простого товариства.

В межах цього питання слід надати поняття, юридичну характеристику договору простого товариства. Розкрити його правову ціль та істотні умови. Вклади учасників. Форма та умови договору простого товариства. Спільне майно учасників Розподіл прибутку.

3. Ведення спільних справ учасників простого товариства.

Розкрити особливості ведення спільних справ учасників, визначені у ст. 1135 ЦК України. Підтвердження повноважень учасника на ведення спільних справ учасників простого товариства. Особливості прийняття рішення щодо спільних справ учасників договору простого товариства.

4. Припинення договору простого товариства, відповідальність його учасників.

Слід визначити особливості припинення договору простого товариства. Відмова учасника від подальшої участі в договорі простого товариства та розірвання договору. Особливості відповідальності учасника, щодо якого договір простого товариства припинений.

Питання цільових виступів здобувачів вищої освіти для розкриття окремих проблем, явищ тощо:

1. Форма та умови договору про спільну діяльність.
2. Розподіл прибутку договору простого товариства.
3. Особливості виділу частки учасника на вимогу його кредитора.

Теми для рефератів, які відповідають темі заняття.

1. Умови припинення договору простого товариства.
2. Повноваження учасника на ведення спільних справ учасників простого товариства.
3. Вклади учасників простого товариства.

Література

1. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>.
2. Закон України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки» від 23.02.2006 № 3480-IV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15#Text>.
3. Закон України «Про заставу» від 02.10.1992 № 2654-XII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2654-12#Text>.
4. Закон України «Про забезпечення вимог кредиторів та реєстрацію обтяжень» від 18.11.2003 № 1255-IV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1255-15#Text>.
5. Цивільне право. Особлива частина : навч. посіб. / О. Є. Аврамова, А. С. Горбенко, та ін. ; за ред. Ю. М. Жорнокуя, О. Є. Кухарева ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків ХНУВС, 2023. 420 с.

6. Цивільне право: підручник: у 2 ч. Ч. 2 / за заг. ред. В. А. Кройтора та Є. О. Мічуріна. – Харків: Харк. нац. ун-т внутр. справ, 2013. – 814 с.
7. Сучасні проблеми цивільного права та процесу: навч. посіб. / С. О. Сліпченко, О. В. Синегубов, В. А. Кройтор та ін.; за ред. Ю. М. Жорнокуя та Л. В. Красицької. – Харків: Право, 2017. – 808 с.
8. Цивільне право України. Особлива частина : підручник / за ред. О. В. Дзери, Н. С. Кузнецової, Р. А. Майданика – 3-тє вид., перероб. і допов. – Київ: Юрінком Інтер, 2010. – 1176 с.
9. Цивільне право: підручник: у 2 т. / В. І. Борисова (кер. авт. кол.), Л. М. Баранова, Т. І. Бєгова та ін.; за ред. В. І. Борисової, І. В. Спасибо-Фатєєвої, В. Л. Яроцького. – Харків: Право, 2011. Т. 2. – 816 с.
10. Пленюк М. Д. Підстави виникнення зобов'язальних правовідносин в механізмі правового регулювання: монографія. – Київ: НДІ приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака НАПрН України, 2016. – 356 с.
11. Яворська О. С. Розірвання договору довічного утримання (догляду) // Університетські наукові записки. - 2014. – № 2. – С. 130–136.
12. Федорченко Н. В. Договірні зобов'язання з надання послуг: проблеми теорії і практики: монографія. – Київ: НДІ приватного права і підприємництва НАПрН України, 2015. – 328 с.
13. Майданик Р. Договір управління майном: правова природа, місце в праві України // Юридична Україна. – 2010. – № 8. – С. 60–67.
14. Блажівська О. Є. Спільна діяльність учасників простого товариства: монографія. – Київ: Алерта, 2013. – 224 с.

Тема 9. Недоговірні зобов'язання

Семінарське заняття Недоговірні зобов'язання

Навчальна мета заняття: засвоїти матеріал щодо поняття та правової кваліфікації недоговірних зобов'язань.

Кількість годин:

денна форма навчання – 4 години;

заочна форма навчання –

Навчальні питання:

1. Загальна характеристика недоговірних зобов'язань.
2. Зобов'язання, що виникає з публічної обіцянки винагороди без оголошення конкурсу.
3. Зобов'язання, що виникає з публічної обіцянки винагороди за результатами конкурсу.
4. Зобов'язання, що виникає з факту вчинення дій в майнових інтересах іншої особи без її доручення.
5. Зобов'язання, що виникає внаслідок рятування здоров'я та життя фізичної особи.
6. Зобов'язання, що виникає у зв'язку з рятуванням майна іншої особи.

7. Зобов'язання, що виникає внаслідок створення загрози життю, здоров'ю, майну фізичної особи або майну юридичної особи.
8. Поняття та система деліктних зобов'язань.
9. Суб'єкти та зміст деліктних зобов'язань.
10. Підстави виникнення деліктних зобов'язань.
11. Відшкодування моральної шкоди.
12. Відшкодування шкоди, завданої працівником юридичної або фізичної особи під час виконання ним своїх трудових обов'язків.
13. Відшкодування шкоди, завданої незаконними діями органів державної влади, органів влади Автономної Республіки Крим або органів місцевого самоврядування, або їхніми посадовими особами.
14. Відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду.
15. Відшкодування (компенсація) шкоди фізичній особі, яка потерпіла від кримінального правопорушення.
16. Відшкодування шкоди, завданої особами, що не досягли повноліття.
17. Відшкодування шкоди, завданої джерелом підвищеної небезпеки.
18. Відшкодування шкоди, завданої каліцтвом, іншим ушкодженням здоров'я або смертю.
19. Відшкодування шкоди, завданої внаслідок недоліків товарів, робіт (послуг).
20. Зобов'язання, що виникають у зв'язку з набуттям, збереженням майна без достатньої правової підстави (кондикційні зобов'язання).

Методичні вказівки до кожного навчального питання теми

1. Загальна характеристика недоговірних зобов'язань.

В межах даного питання слід надати загальну характеристику недоговірних зобов'язань. Визначитися, чим саме недоговірні зобов'язання відрізняються від договірних. Назвати та стисло охарактеризувати види недоговірних зобов'язань.

2. Зобов'язання, що виникає з публічної обіцянки винагороди без оголошення конкурсу.

Поняття зобов'язання, що виникає з публічної обіцянки винагороди без оголошення конкурсу. Підстави виникнення, предмет, права та обов'язки сторін. Зміна умов публічної обіцянки винагороди.

3. Зобов'язання, що виникає з публічної обіцянки винагороди за результатами конкурсу.

Поняття зобов'язання, що виникає з публічної обіцянки винагороди за результатами конкурсу. Підстави виникнення, предмет, права та обов'язки сторін. Умови конкурсу та зміна умов конкурсу. Відмова від проведення конкурсу. Переможець конкурсу. Розкрити особливості оцінювання результатів інтелектуальної, творчої діяльності, які подані на конкурс. Обов'язково вказати права переможця конкурсу

4. Зобов'язання, що виникає з факту вчинення дій в майнових інтересах іншої особи без її доручення.

В межах цього питання слід надати визначення поняттю зобов'язання, що виникає з факту вчинення дій в майнових інтересах іншої особи без її доручення. Надання звіту про вчинення дій в майнових інтересах іншої особи без її доручення. Розкрити питання відшкодування витрат, понесених особою у зв'язку із вчиненням нею дій в майнових інтересах іншої особи без її доручення.

5. Зобов'язання, що виникає внаслідок рятування здоров'я та життя фізичної особи.

Особливості зобов'язання, що виникають внаслідок рятування здоров'я та життя фізичної особи: поняття, сторони, підстави виникнення, предмет, права та обов'язки сторін

6. Зобов'язання, що виникає у зв'язку з рятуванням майна іншої особи.

Особливості зобов'язання, що виникають у зв'язку з рятуванням майна іншої особи: поняття, сторони, підстави виникнення, предмет, права та обов'язки сторін. Визначення розміру відшкодування.

7. Зобов'язання, що виникає внаслідок створення загрози життю, здоров'ю, майну фізичної особи або майну юридичної особи.

Поняття зобов'язання, що виникає внаслідок створення загрози життю, здоров'ю, майну фізичної особи або майну юридичної особи. Умови виникнення такого зобов'язання. Сторони зобов'язання, їх права та обов'язки. Визначити наслідки неусунення загрози життю, здоров'ю, майну фізичної особи або майну юридичної особи. Розкрити особливості відшкодування шкоди, завданої внаслідок неусунення загрози життю, здоров'ю, майну фізичної особи або майну юридичної особи

8. Поняття та система деліктних зобов'язань.

В межах цього питання слід визначити деліктні зобов'язання та розкрити їх систему. Поняття делікту.

9. Суб'єкти та зміст деліктних зобов'язань.

Суб'єкти і зміст деліктних зобов'язань. Класифікація деліктних зобов'язань. Особливості деліктних зобов'язань.

10. Підстави виникнення деліктних зобов'язань.

Правові умови виникнення деліктних зобов'язань. Необхідні та факультативні умови виникнення деліктних зобов'язань. Загальні положення про порядок та обсяг відшкодування заподіяної шкоди. Врахування вини потерпілого та майнового стану заподіювача шкоди в деліктних зобов'язаннях.

11. Відшкодування моральної шкоди.

Поняття моральної шкоди та особливості визначення її розміру. Підстави відповідальності за завдану моральну шкоду.

12. Відшкодування шкоди, завданої працівником юридичної або фізичної особи під час виконання ним своїх трудових обов'язків.

Особливості відшкодування шкоди, завданої працівником юридичної або фізичної особи під час виконання ним своїх трудових обов'язків. Суб'єкти зобов'язання. Правове положення працівника, який завдав шкоди під час виконання трудових обов'язків.

13. Відшкодування шкоди, завданої незаконними діями органів державної влади, органів влади Автономної Республіки Крим або органів місцевого самоврядування, або їхніми посадовими особами.

Розкрити особливості відшкодування шкоди, завданої незаконними діями органів державної влади, органів влади Автономної Республіки Крим або органів місцевого самоврядування, або їхніми посадовими особами. Правові підстави для відшкодування шкоди, завданої незаконними діями органів державної влади, органів влади Автономної Республіки Крим або органів місцевого самоврядування, або їхніми посадовими особами

14. Відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи

бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду.

Визначити особливості відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду.

15. Відшкодування (компенсація) шкоди фізичній особі, яка потерпіла від кримінального правопорушення.

Розкрити особливості відшкодування (компенсація) шкоди фізичній особі, яка потерпіла від кримінального правопорушення. Підстави відшкодування шкоди фізичній особі, яка потерпіла від кримінального правопорушення.

16. Відшкодування шкоди, завданої особами, що не досягли повноліття.

Порядок та обсяг відшкодування шкоди, завданої малолітньою особою. Порядок та обсяг відшкодування шкоди, завданої неповнолітньою особою. Відшкодування шкоди, завданої кількома малолітніми та неповнолітніми особами.

17. Відшкодування шкоди, завданої джерелом підвищеної небезпеки.

Поняття джерела підвищеної небезпеки. Види джерел підвищеної небезпеки. Особливості виникнення та підстав відшкодування шкоди, завданої джерелом підвищеної небезпеки. Відшкодування шкоди, завданої внаслідок взаємодії кількох джерел підвищеної небезпеки.

18. Відшкодування шкоди, завданої каліцтвом, іншим ушкодженням здоров'я або смертю.

Особливості відшкодування шкоди, завданої каліцтвом, іншим ушкодженням здоров'я або смертю. Умови відшкодування шкоди, завданої каліцтвом, іншим ушкодженням здоров'я або смертю. Відшкодування шкоди, завданої фізичній особі під час виконання нею договірних зобов'язань. Визначення заробітку (доходу), втраченого внаслідок каліцтва або іншого ушкодження здоров'я фізичної особи, яка працювала за трудовим договором. Крім того, в межах цього питання слід обов'язково розкрити визначення доходу, втраченого внаслідок каліцтва або іншого ушкодження здоров'я фізичної особи-підприємця. Відшкодування шкоди, завданої каліцтвом або іншим ушкодженням здоров'я малолітньої або неповнолітньої особи. Особливості відшкодування шкоди, завданої смертю потерпілого. Відшкодування витрат на поховання. Визначити порядок відшкодування шкоди.

19. Відшкодування шкоди, завданої внаслідок недоліків товарів, робіт (послуг).

Особливості відшкодування шкоди, завданої внаслідок недоліків товарів, робіт (послуг). Основні положення Закону України «Про захист прав споживачів». Особи, зобов'язані відшкодовувати шкоду, завдану внаслідок недоліків товарів, робіт (послуг). Розкрити строки відшкодування шкоди, завданої внаслідок недоліків товару, робіт (послуг). Особливості відшкодування шкоди, завданої внаслідок недоліків товару, що є рухомим майном

20. Зобов'язання, що виникають у зв'язку з набуттям, збереженням майна без достатньої правової підстави (кондикційні зобов'язання).

Поняття зобов'язання, що виникають у зв'язку з набуттям, збереженням майна без достатньої правової підстави (кондикційні зобов'язання). Сторони такого зобов'язання, підстави виникнення та предмет. Повернення в натурі безпідставно набутого майна. Відшкодування доходів від безпідставно набутого майна і витрат на його утримання. Має бути визначене безпідставно набуте майно, що не підлягає поверненню.

Питання цільових виступів здобувачів вищої освіти для розкриття окремих проблем, явищ тощо:

1. Поняття моральної шкоди та особливості визначення її розміру.
2. Відшкодування витрат, понесених особою у зв'язку із вчиненням нею дій в майнових інтересах іншої особи без її доручення.
3. Правові наслідки неусунення загрози життю, здоров'ю, майну фізичної особи або майну юридичної особи.
4. Види джерел підвищеної небезпеки.

Теми для рефератів, які відповідають темі заняття.

1. Особливості відшкодування (компенсація) шкоди фізичній особі, яка потерпіла від кримінального правопорушення.
2. Підстави відшкодування шкоди, завданої джерелом підвищеної небезпеки..
3. Особливості відшкодування шкоди, завданої працівником юридичної або фізичної особи під час виконання ним своїх трудових обов'язків.

Література

1. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>.
2. Закон України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки» від 23.02.2006 № 3480-IV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15#Text>.
3. Закон України «Про заставу» від 02.10.1992 № 2654-XII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2654-12#Text>.
4. Закон України «Про забезпечення вимог кредиторів та реєстрацію обтяжень» від 18.11.2003 № 1255-IV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1255-15#Text>.
5. Цивільне право. Особлива частина : навч. посіб. / О. Є. Аврамова, А. С. Горбенко, та ін. ; за ред. Ю. М. Жорнокуя, О. Є. Кухарева ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків ХНУВС, 2023. 420 с.
6. Цивільне право: підручник: у 2 ч. Ч. 2 / за заг. ред. В. А. Кройтора та Є. О. Мічуріна. – Харків: Харк. нац. ун-т внутр. справ, 2013. – 814 с.
7. Сучасні проблеми цивільного права та процесу: навч. посіб. / С. О. Сліпченко, О. В. Синегубов, В. А. Кройтор та ін.; за ред. Ю. М. Жорнокуя та Л. В. Красицької. – Харків: Право, 2017. – 808 с.
8. Цивільне право України. Особлива частина : підручник / за ред. О. В. Дзери, Н. С. Кузнецової, Р. А. Майданика – 3-тє вид., перероб. і допов. – Київ: Юрінком Інтер, 2010. – 1176 с.
9. Цивільне право: підручник: у 2 т. / В. І. Борисова (кер. авт. кол.), Л. М. Баранова, Т. І. Бегова та ін.; за ред. В. І. Борисової, І. В. Спасибо-Фатєєвої, В. Л. Яроцького. – Харків: Право, 2011. Т. 2. – 816 с.
10. Пленюк М. Д. Підстави виникнення зобов'язальних правовідносин в механізмі правового регулювання: монографія. – Київ: НДІ приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака НАПрН України, 2016. – 356 с.
11. Яворська О. С. Розірвання договору довічного утримання (догляду) // Університетські наукові записки. - 2014. – № 2. – С. 130–136.

12. Федорченко Н. В. Договірні зобов'язання з надання послуг: проблеми теорії і практики: монографія. – Київ: НДІ приватного права і підприємництва НАПрН України, 2015. – 328 с.

13. Майданик Р. Договір управління майном: правова природа, місце в праві України // Юридична Україна. – 2010. – № 8. – С. 60–67.

14. Блажівська О. Є. Спільна діяльність учасників простого товариства: монографія. – Київ: Алерта, 2013. – 224 с.

15. Отрадна О.О. Проблеми вдосконалення механізму цивільно-правового регулювання деліктних зобов'язань: монографія. – К.: Юрінком Інтер, 2014. – 328 с.

4. Рекомендована література (основна, додаткова), інформаційні та навчальні ресурси в Інтернеті

Основна

1. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>.
2. Закон України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки» від 23.02.2006 № 3480-IV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15#Text>.
3. Закон України «Про заставу» від 02.10.1992 № 2654-XII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2654-12#Text>.
4. Закон України «Про забезпечення вимог кредиторів та реєстрацію обтяжень» від 18.11.2003 № 1255-IV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1255-15#Text>.
5. Цивільне право. Особлива частина : навч. посіб. / О. Є. Аврамова, А. С. Горбенко, та ін. ; за ред. Ю. М. Жорнокуя, О. Є. Кухарєва ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків ХНУВС, 2023. 420 с.
6. Цивільне право: підручник: у 2 ч. Ч. 2 / за заг. ред. В. А. Кройтора та Є. О. Мічуріна. – Харків: Харк. нац. ун-т внутр. справ, 2013. – 814 с.
7. Сучасні проблеми цивільного права та процесу: навч. посіб. / С. О. Сліпченко, О. В. Синегубов, В. А. Кройтор та ін.; за ред. Ю. М. Жорнокуя та Л. В. Красицької. – Харків: Право, 2017. – 808 с.

Додаткова

1. Цивільне право України. Особлива частина : підручник / за ред. О. В. Дзери, Н. С. Кузнєцової, Р. А. Майданика – 3-тє вид., перероб. і допов. – Київ: Юрінком Інтер, 2010. – 1176 с.
2. Цивільне право: підручник: у 2 т. / В. І. Борисова (кер. авт. кол.), Л. М. Баранова, Т. І. Бєгова та ін.; за ред. В. І. Борисової, І. В. Спасибо-Фатєєвої, В. Л. Яроцького. – Харків: Право, 2011. Т. 2. – 816 с.
3. Пленюк М. Д. Підстави виникнення зобов'язальних правовідносин в механізмі правового регулювання: монографія. – Київ: НДІ приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака НАПрН України, 2016. – 356 с.

4. Яворська О. С. Розірвання договору довічного утримання (догляду) // Університетські наукові записки. - 2014. – № 2. – С. 130–136.
5. Федорченко Н. В. Договірні зобов'язання з надання послуг: проблеми теорії і практики: монографія. – Київ: НДІ приватного права і підприємництва НАПрН України, 2015. – 328 с.
6. Майданик Р. Договір управління майном: правова природа, місце в праві України // Юридична Україна. – 2010. – № 8. – С. 60–67.
7. Блажівська О. Є. Спільна діяльність учасників простого товариства: монографія. – Київ: Алерта, 2013. – 224 с.
8. Отрадна О.О. Проблеми вдосконалення механізму цивільно-правового регулювання деліктних зобов'язань: монографія. – К.: Юрінком Інтер, 2014. – 328 с.

Інформаційні та навчальні ресурси в Інтернеті

1. Верховна Рада України: Офіційний веб-сайт. URL: <http://www.rada.gov.ua>
2. Міністерство юстиції України: Офіційний веб-сайт. URL: <http://www.minjust.gov.ua>
3. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського: Офіційний вебсайт. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>
4. Верховний Суд: Офіційний веб-сайт. URL: <https://supreme.court.gov.ua/supreme/>
5. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: <https://reyestr.court.gov.ua>.